GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 26.

W ŚRODĘ DNIA 30 MARCA 1808

Z Wiednia d. 23. Marca.

Naywyższym patentem pod d. 2 bieżącego miesiąca wydanym postanowione iest, iż dawne bankocetle od roku 1800 na 25 i 100 zł. ryń. ostatniego Marca wychodzą zupełnie z biegu, i w żadnych kraiowych kassach nie będą przyymowane; do ostatniego Czerwca roku bieżącego będą iednak mogły ieszcze bydź w bankocetlowych kassach na nowe wymieniane; potem zaś czasie iuż i w tych kassach nie będą wymieniane. Daley stanowi tenże patent, iż bankocetle roku 1800 na 10 i 500 zł. ryń. pierwsze do ostatniego Lipca, drugie do ostatniego Maia 1808 bieg tylko będą miały. Po tych terminach wychodzą z biegu, i tylko ieszcze pierwsze na 10 zł. ryń. do ostatniego Października, drugie na 500 zł. ryń. do ostatniego Lipca 1808 w bankocetlowych kassach na nowe, których wzor do patentu iest dołączony, wymieniane bydź będą mogły.

Pod czas przedsięwziętey niedawno regulacyi C. K. nadworney pocztowey buchalteryi raczył J. C. K. Mość Jakoba Wschuti przez wzgląd na iego wiadomość pocztowych interessow, doświadczoną uczciwość i wieloletnią chwalebną służbę, wicebuchalterem nadwornym mianować, daley wynieść na radcow dotychczasowych rachunkowych officyalistow F. J. Schikmay de Steinfelbach i Piotra Saar, a officyalistow Michała Saar i Antoniego Kawalera Hugenstein na rewizorow rachunkowych.

D. 16 Marca umarł w Wiedniu Jan. Fr. de Paulo Hrabia Hardegg - Glatz, C. K. szambelan, aktualny tayny radca, kawaler orderu Złotego Runa i W. krzyża S. Leopolda, W. łowczy, w 67 roku życia. Od młodości poświęcił się usługom publicznym, i te aż do końca życia chwalebnie odbywał.

Z Peterzburga d. 24. Lutego.

Strony dworu naszego wyszło tu teraz następuiące oświadczenie przeciw Szwecyi:

" Gdy Imperator dowiedział się o gwałtach, których Angliia dopuściła się względem Danii, unieśiony słusznym gniewem, wierny swoiemu charakterowi i baczny na dobro swoiego państwa, rozkazał Królowi W. Brytanii oświadczyć, iż nie może bydź oboiętnym na tak bezwstydny krok, na tak bezprzykładną grabież, którą Angliia przeciw Królowi, iego krewnemu, przyiacielowi i dawnemu sprzymierzyńcowi Rossyi popełniła. — J. Imp. Mość

udzielił swoie to postanowienie Królowi Szwedzkiemu w nocie, która pod d. 24 Września r. p. iego ambassadorowi podaną została. — Zawarte w roku 1780 między Imperatorową Katarzyną i Królem Gustawem III. i w roku 1800 między Imperatorem Pawłem i teraźnieyszym Królem Szwedzkim traktaty, mieszczą w sobie zobopolny wyraźny obowiązek: utrzymania zasady, iż morze Baltyckie iest zamkniętem morzem, i zachowania go wraz z iego brzegami przeciw wszelkim nieprzyiacielskim krokom i gwałtownościom, i użycia do tego sposobow, iakie się tylko w ich ręku znayduią. Zastanowiwszy się J. Im. Mość nad obiema temi traktatami, miał nie tylko prawo, ale nawet był obowiązany żądać od Szwecyi pomocy przeciw Anglii. —— Król Szwedzki nie zaprzeczał powyższych obowiązkow, ale wzbraniał się dać pomocy, poki Francuzkie woyska nie opuszczą brzegow Baltyckiego morza, i porty Niemieckie nie będą dla Angielskiego handlu otworzone. — Rzecz szła o zemszczenie się wyrządzonego gwałtu przez Anglią, który całą Europę obraził. Imperator żądał od Króla Szwedzkiego traktami zapewnioney pomocy i zamiast dogodney odpowiedzi, proponował mu ten Monarcha, aby wykonanie powyższych traktatow zawiesić do dalszego czasu, a teraz starać się o wyrobienie Anglii wolnego handlu do wszystkich Niemieckich portow, słowem usłużyć tey samey Anglii, przeciw którey nieprzyiacielskie kroki przedsięwzięte bydź miały. Trudno dowieść iaśniey stronnictwa Króla Szwedzkiego względem Anglii, iak go sam okazał. — Pod d. 16 Listopada kazał J. J. Mość drugą podać notę, w którey doniesiono było Królowi, iż J. J. Mość zerwał pokoy z Anglią, i proszony był powtornie o wspólne działanie. — Nota ta została przez dwa miesiące bez odpowiedzi; nakoniec w daney pod d. 9 Stycznia odpowiedzi powtorzono poprzednicze wybiegi. — Dalekim będąc do czynienia sobie względem swoiego umiarkowania wyrzutow, miło iest owszem Imperatorowi, iż użył wszystkich, ile tylko bydź mogło sposobow, do nakłonienia J. K. Mci Szwedzkiey do stosownego iedynie iego kraiom systematu; lecz winien iest nakoniec swoim ludom, iako też bezpieczeństwu swoiego państwa, które iest naywyższem prawem, przedsięwziąść środki, aby wspólne działanie Szwecyi z Rossyą i Danią przeciw Anglii nie było dłużey nierozwiązanem pytaniem. — Imperator uwiadomiony iest, że gabinet Angielski starał się nakłonić strachem Danią do swego systematu, grożąc, iż Król Szwedzki pośle swe woyska do Zelandyi, za co mu Norwegiia ma bydź zapewnioną. Gdy Imperator dowiedział się daley, że Król Szwedzki w ten czas, gdy mu na iego notę nie dawał odpowiedzi, układł potaiemnie traktat przymierza w Londynie, przeto widzi J. J. Mość, iż dobro iego kraiu żeby zapewnionem było, gdyby w ten czas, kiedy zaczną się nieprzyiacielskie kroki między Anglią i Rossyą, Król Szwedzki, sąsiad Rossyyskiego państwa, ukrywał dłużey pod pozorem neutralności wiadome swoie przywiązanie do Anglii. J. J. Mość nie może zatem stosunkow Szwecyi względem Rossyi zostawić w niepewności, ani zezwolić na iey neutralność. Gdy nadto skłonności Króla Szwedzkiego iasno są dowiedzione, nie pozostaie więc J. J. Mci, iak przystąpić niezwłocznie do tych środkow, które mu Opatrzność powierzyła, dla zapewnienia dobra swoiego państwa, i donosi o tem Królowi Szwedzkiemu i całey Europie. — Dopełniaiąc Imperator w tym sposobie obowiązkow, które dobro iego państwa na niego wkła-

da, gotów iest przedsięwziąść się maiące surowe środki zamienić na krok roztropności, gdyby Król Szwedzki zechciał się niezwłocznie złączyć z Rossyą i Daniią, dla zamknięcia Baltyckiego morza aż do morskiego pokoiu z Angliią. Wzywa nawet po ostatni raz w duchu prawdziwey przyiaźni Króla, swoiego szwagra, aby nie opierał się dłużey przystąpić do dopełnienia swoich obowiązków i przybrać systema, które interessom północnych mocarstw przystoi. — Cóż z resztą zyskała Szwecya od czasu, kiedy iey Monarcha przywiązał się do interessów Anglii? — Nie bardziey nie potrafi zasmucić Imperatora, iak widzieć poróżnione z sobą Szwecyą i Rossyą, i od Króla Jmci Szwedzkiego zawisło ie ynie, aby przedsięwzi ł taki krok, i to natychmiast, któryby oba kraie w ścisłem przymierzu i zupełney zgodzie zachować. — Działo się w Peterzburgu d. 10 Lutego 1808.

Powyższe oświadczenie udzielone zostało przez ministra zagranicznych związków, Hrabiego Romanzowa, tuteyszym zagranicznym posłom w Francuzkim ięzyku:

Dnia 27. Lutego.

Ambassador Szwedzki, Baron Stedingk żądał wczoray paszportów do wyiazdu. Rossyyskie woyska zaięły iuż miasto Lowisa w Finlandyi Szwedzkiey. Główna kwatera naszego woyska, którem dowodzi Jenerał piechoty Hr. Buxhewden znayduie się w Friedrichsham.

Hrabia Romanzow zastępuiący tymczasowo urząd ministra zagranicznych związków, mianowany został aktualnym ministrem tego wydziału. Będzie iednak razem i ministrem handlowym.

Jenerał porucznik, Xżę Dołgoruki, mianowany iest Rossyyskim ambassadorem przy dworze Króla Jmci Hollenderskiego, i za kilka dni uda się w podróż na mieysce swoiego przeznaczenia.

W gazecie dworskiey umieszczone zostało Angielskie oświadczenie w Rossyyskim ięzyku, wraz z przypiskami Monitora.

Zimno iest tu zawsze między 15 i 20 stopniem podług Reaumura.

Jenerałowie porucznicy Lewis i Dochturow otrzymali dobra.

Od granic Szwedzkich d. 5. Marca.

Podług nadeszłych do Króla Jmć doniesień od Jenerała porucznika Klingsporra wkroczyły Rossyyskie woyska w 3 mieyscach d. 21 Lutego do Szwedzkiey Finlandyi przy Abborfors, Kieltig i Aricalu, i po utarciu się z posterunkami, przy czem batalion Nylandzki miał 2 ludzi zabitych i kilku ranionych, postąpiły do Pernaa.

Naczelny jenerał Rossyyski, Hrabia Buxhewden, wydał do mieszkańców Finlandyi następuiącą odezwę w Szwedzkim i Finlandzkim ięzyku:

" Nayiaśnieyszy Imperator Rossyyski, móy nayłaskawszy Pan i naypotężnieyszy Monarcha, z naywiększem nieukontentowaniem widzi się być zniewolonym kazać woyskom swoim, pod moiemi rozkazami zostaiącemi, wkroczyć do waszego kraiu. Dobrzy Sąsiedzi i mieszkańcy Szwedzkiey Finlandyi! Krok ten, do którego J. Imp. Mość przez zaszłe w Szwecyi zdarzenia przymuszony został, tem nieprzyiemnieyszy iest dla niego, gdy przypomina sobie ieszcze wasze szlachetne, przyiacielskie uczucia i szczere, dobrowolne i niewymuszone zaufanie, które naród Finlandzki położył w opiece Rossyyskiey w czasie ostatniey woyny, kiedy Król Szwedzki bez nayinnieyszey przyczyny i wbrew waszey konstytucyi niespodziewanie w granice nasze wtargnął. — Gdy atoli Król Jmć Szwedzki daleki będąc od przychylenia się do pokoiowych

)2(

usiłowań, które J. Imp. Mość czyni dla przywrocenia spokoyności, którey Europa tak dawno iest pozbawiona, i którey iedynie spodziewać się może od szczęśliwie zawartego związku pomiędzy dwiema naypotężnieyszemi mocarstwami, nie tylko coraz bardziey uchyła się od tego, ale nadto koiarzy się coraz ściśley z wspolnym nieprzyiacielem powszechney spokoyności, na którego uciskaiące systema i niesłychane gwałty, przeciw J. K. Mci nawet i iego nayblizszemu sprzymierzyńcowi wyrządzone, J. Imp. Mość oboiętnie patrzeć nie może; z tych przeto powodow i przez wzgląd na bezpieczeństwo własnych kraiow widzi się J. Imp. Mość bydź zniewolonym zaiąć wasz kray pod swoią opiekę w posiadłość, dla zapewnienia sobie dostatecznego bezpieczeństwa, w przypadku ieżeliby J. K. Mość Szwedzki trwał w swoim uporze nie przyięcia słusznych warunkow, które mu przez J. Imp. Mość od J. C. K. Mci Francuzow podane zostały, do przywrocenia szczęśliwego pokoiu, który był zawsze i iest pożądanym celem J. Imp. Mci. — Bądźcie w domach waszych spokoynemi i nie obawiaycie się niczego, dobrzy Sąsiedzi i Finlandzcy Mężowie! Nie przychodziemy do was iako nieprzyiaciele, ale iako przyiaciele i obrońcy, dla ulepszenia waszego bytu, gdyż przez to będziemy w stanie odwrocić od waszego kraiu nieszczęścia, których w przypadku woyny padlibyście nieochybnie ofiarą. Nie daycie się uwodzić, brać się do oręża lub uczynić naymnieyszą zniewagę powierzonem moim rozkazom woyskom, a ktokolwiek będzie tak niebaczny, sam sobie przypisać musi skutki. Wszyscy zaś, którzy oycowskie starania J. Imp. Mci o dobro kraiu wspierać będą, staną się godnemi iego wysokiey opieki i względow. — Ponieważ J. J. Mci iest życzeniem, aby wszystkie interessa kraiu odbywały się zwyczayną drogą, stosownie do waszych ustaw i zwyczaiow, i nie były przerywane przez cały czas, poki tylko woyska iego przymuszone będą stać w waszem kraiu, potwierdzaią się zatem ninieyszą odezwą wszyscy cywilni i woyskowi urzędnicy na swoich urzędach i w powołaniu, wyiąwszy iednak rodowitych Szwedow, którzy użyćby mogli swey powagi do obłąkania ludu przeciw dobru kraiu. Co na utrzymanie i zasilenie woyska żądane będzie, ma natychmiast bydź gotowemi pieniądzmi zapłacone; każde dostawienie będzie za umową między naszemi i kraiowemi kommissarzami zapłacone; i ażebyście i tu przekonali się o staranności J. Imp. Mci o wasze dobro, rozkazał, aby wiecey od będących dotąd magazynow założonych zostało, z których ubodzy mieszkańcy, rownie iak iego woysko, w żywność opatrywanemi bydź będą mogli. — Gdy iednak wydarzyć się mogą okoliczności, do których załatwienia w sposobie dobrem i po sądzie iaku wypaść może potrzeba wzaiemnego udzielenia sobie myśli i iednostayności w wyrokach, wezwanemi przeto iesteście do wybrania w każdey prowincyi, w sposobie dla seymikow przepisanym, ile bydź może iak nayprędzey po iednym deputowanym, którzy udać się maią do miasta Abo, i naradzać się nad tem, co daley dla dobra kraiu za potrzebne uznanem zostanie. — Wielkie Xięstwo Finlandzkie uważane nadto bydź ma od tey chwili aż do dalszego czasu iako reszta zdobytych Rossyyskich prowincyy, które pod słodkiem rządem J. Imp. Mci poprzednikow i pod iego własnym berłem cieszą się szczęśliwą spokoynością, z utrzymaniem wszystkich przywileiow, wolnego wyznawania religii, wolności i prerogatyw, które od niepamiętnych czasow posiada-

ły i teraz ieszcze posiadaią. Zwyczayne podatki maią zatem bydź iak dawniey bez żadney odmiany płacone. To wszystko podaie się do wiadomości mieszkańcom, którzy maią temu bydź posłusznemi, rownie iak dalszym ukazom, które J. Imp. Mość wydać raczy. — Działo się w głowney kwaterze w Friedrichsham d. 16 Lutego 1808.„

Z Paryża d. 8. Marca.

W Werdunie umarł będący tam iako jeniec Angielski porucznik morski Cochrane.

Podług Amerykańskich gazet upadł d. 14 Grudnia w rożnych okolicach Massachusets kamienny deszcz. Naywiększe iego kamienie ważyć miały 36 funtow.

Onegday byli J. C. K. Mci na dyplomatyczney audyencyi przedstawionemi, przez Austryackiego ambassadora, Hrabiego Metternich: Xżę Paweł Esterhezy, Hrabia Alfred Potocki i Major Markeuche; przez Holenderskiego ambassadora, Marszałka Verhuel i P. van der Stael i P. Lenny; przez Saskiego posła, Barona Senft de Pilsach: Hrabia Biliński i P. Chłapowski, a przez Wirzburskiego posła, P. Reigersberg, Sekretarz poselstwa Karcher.

Order złotego Runa w Hiszpanii liczy tylko teraz 48 kawalerow, których zaledwo czwarta część składa się z magnatow Hiszpańskich, a reszta z koronowanych głów, członkow Królewskiey familii lub zagranicznych osob. Naystarszym kawalerem iest Xżę Albert Sasko Cieszyński; otrzymał ten order w roku 1738, a naymłodszym Wicekról Włoski.

Zyie teraz 51 kardynałow, a wakuie 19 mieysc kardynalskich. Naystarszym kardynałem w wieku i w wyborze iest Kardynał Karaffa, który w roku 1773 był obrany, i liczy 86 lat.

W Hiszpańskim dworskim kalendarzyku na rok 1808 opuszczony iest dwor Portugalski tak pomiędzy poselstwami, iako też pomiędzy koronowanemi głowami. Małżonka Xcia Regenta Brazylii wspomniana tylko iest po imieniu. Podobno pierwszy ten kalendarzyk umieścił w sobie Cesarza Marokańskiego iako panuiącego Monarchę. Nazywa się Muley Soliman, urodził się 1773 roku i pannie od 1797go, iest Królem Maroku, Fez i Suz.

J. C. K. Mość przyiął na posiedzeniu rady stanu d. 5 deputacyą od klassy pięknych umieiętności instytutu narodowego. Składała się z Prezydenta Bervic, Wiceprezydenta Vincent, ustawicznego Sekretarza Lebreton, Senatora Vien, członkow Moitte, Heurtier, Gossec, Jeuffroy, Grandmenil, Visconti, Dufourni, Peyra i Chaulet. Prezydent miał krótką przemowę do J. C. K. Mci, a sekretarz przeczytał rys dzieiow pięknych kunsztow. J. C. K. Mość odpowiedział: "Mei Prezydencie i Deputowani czwartey klassy instytutu! Ateny i Rzym słyną ieszcze z pięknych kunsztow; Włoski kray, którego ludy tak drogiemi są dla mnie, naypierwszy pomiędzy nowemi narodami wskrzesił kunszta. Wiele mi na tem zależy, abym mogł widzieć, że Francuzcy artyści zaćmili sławę Aten i Włoch. Do was należy ziścić tak piękną nadzieią. Bądźcie pewnemi moiey opieki.„

Onegday odprawił Cesarz rewiią nad gwardyą i trzema regimentami strzelcow.

Zapewniaia, iż tak żołnierze, iako i officerowie Cesarskiey gwardyi, w nadgrodę ostatniey kampanii otrzymać maią roczne w kraiu dochody. Każdy porucznik otrzymać ma 500, kapitan 1000, pułkownik 3000, jenerał 6000 frankow, &c.

D. 3 wyiechał ſtąd X-ę Prymas do państw swoich.

W tym mieſiącu będzie w College de France więcey daiącemu sprzedana ważna biblioteka, którą sławny Aſtronom Laland przez 60 lat zbierał.

P. Canouville, audytor rady ſtanu, ieſt mianowany kommiſſarzem do obięcia w poſiadłość dóbr koronnych w Toskanii.

Z Waladolidy piszą pod d. 17 Lutego: "Mowią bardzo o przybyciu Cesarza Francuzow do naszych murow; dodaią nawet, że w naszem mieście założy główną kwaterę. Pałac tuteyszy, w którym dawniey mieszkali Monarchowie Hiszpańscy, ma bydź na iego mieszkanie wyporządzony.,,

Liſt z Barcelony pod d. 21 Lutego donoſi co naſtępuie:

"Od 8 dni miaſto nasze i całą prowincyą zaymuie korpus Francuzki Marszałka Moncey. W tych dniach przybył sam Marszałek do naszego miaſta i założył w nim główną kwaterę. Wczoray dał wspaniały obiad blisko dla 60 znakomitszych Barcelończykow. Lubo niektóre dywizye przeszły tylko przez naszą prowincyą, udaiąc się do Kartageny, pewną iednak zdaie się bydź rzeczą, iż część tego korpusu zoſtanie przez czas nieiaki w Katalonii. Mowią nawet o wielkiey odmianie, którey ma podpaść ta prowincya. Rozchodzi się powszechna pogłoska, że ieſt odſtąpiona Francyi za Portugaliią, która przyłączoną zoſtanie do Hiszpanii. Dodaią, że Francya przeznacza Kataloniią dla Królowey Etruryi. — Przeznaczenie woysk Francuzkich idących do Kartageny, nie ieſt ieszcze wiadome.,,

Kościoły Lizbońskie są pod bno naybogatsze w całey Europie. Skarb patryarchalnego kościoła w złocie, srebrze i kleynotach ieſt nie do obrachowania. W Królewskiey kaplicy ſtoi srebrny krzyż mocno wyzłocony 12 ſtop wysoki, a około niego 12 srebrnych lichtarzy takiey że wysokości. W teyże kaplicy widać po ścianach na wpół wypukłey robocie z złota i srebra wyobrażenia męki Jezusa Chryſtusa i z biblii. Mieysca wolne wysadzane są dyamentami i innemi drogiemi kamieniami. Były w przeszłym wieku podług rysunku sławnego Arryſty Arrighi częścią w Rzymie, częścią w Florencyi robione. Od samey roboty zapłacono 750'000 liwrow. Dochody patryarchalnego kościoła wynoszą rocznie półtrzecia milliona liwrow, a patryarchy do 700'000 liwrow. Stąd wnosić można o bogactwach innych kościołow w Lizbonie i w króleſtwie Portugalskim.

Z Londynu d. 15. Lutego:

(Przez Paryż.)

W poniedziałek odpłynął Kontraadmirał Bertie do okolic Breſtu z 7 liniiowemi okrętami.

Wczoray przybyła tu fregata Shannon z liſtami z Madery. Odpłynęła d. 13 Stycznia z tey wyspy. Panował tam naylepszy porządek: mieszkańcy wykonali Królowi Jmć W. Brytanii przysięgę wierności i dobrowolnie 17,000 broni złożyli.

Ponieważ Kontraadmirałowie Kotton i Otway odebrali dowodztwo nad eskadrą przed Lizboną, Sidney Smith popłynął zatem, iak za pewnaią, do Brazylii, dla obięcia tam dowodztwa.

Francuzki korsarz le Furet o 14 działach i 50 ludzi zabrany zoſtał przez woienny okręt Port Mahon. Fregatta Leda zatopiła ſię z wszyſtkim ludem.

Sąd Jenerała Whitelocke ieszcze ſię ciągnie.

Mowią, iż rząd odebrał teraz donieſie-

nie od Admirała Duckwortha o kierunku Roszefortskiey eskadry.

Podług listow z Gibraltaru, znaydowało się d. 17 Stycznia 120,000 Francuzkiego i Hiszpańskiego woyska w drodze do Gibraltaru. Przygotowano także 200 armatnych łodzi do poparcia tego attaku.

Na końcu Grudnia przybyły dwie Francuzkie fregaty z woyskiem lądowym do Martyniki.

D. 11 Lutego doniosł Lord Sidmouth niższey izbie, iż w następuiący czwartek poda wniosek, ażeby Król był proszony, żeby Duńska flotta była trzymana w stanie, aby za przywroceniem pokoiu mogła bydź Danii powrocona.

Na wniosek Lorda Grenwilla postanowiła izba, aby parlamentowi podane zostały kopiie korrespondencyi z Ameryką względem traktatu przyiaźni i handlowego. Mniemaią zawsze, iż pokoy z Ameryką będzie mogł bydź utrzymany bez wyrzeczenia się naszych praw morskich. Gdyby zaś tego Amerykanie żądali, tedy lepiey upaść, niżeli ulegać.

Bywszy P. Grey wniosł, aby parlamentowi przełożone zostały papiery, które są potrzebne do zapełnienia luk, które postrzegać się daią w korrespondencyi z dworami Wiedeńskim i Peterzburskim. W dwu godzinney mowie usprawiedliwiał postępowanie przeszłych ministrow względem woyny na stałym lądzie.

Lord Hawkesbury nie przeciwił się udzieleniu powyższych papierow parlamentowi, wyiąwszy list Lorda Hutchinsona, w ktorym on donosi o rozmowie, którą miał z Imperatorem, i korrespondencyą między Lordem Gower i rządem Rossyyskim względem traktatu Tylżyckiego.

Hrabia Moira usprawiedliwiał postępowanie przeszłych ministrow względem Sprzymierzyńcow. " W ostatniey kampanii (wyraził) nie przewidywałem podobieństwa pomyślności. Dywersya Angielska nie byłaby także obłąkała takiego męża, jakim iest Bonaparte. Lord Hutchinson oświadczał od początku aż do końca woyny, iż mało ma nadziei o szczęśliwych działaniach sprzymierzyńcow. Woysko Angielskie byłoby nawet w tyle Francuzkiego pobite. Rossyyskie woysko trzymało się mężnie, ale Francuzi przechodzą go daleko w sztuce woienney.,,

Wniosek P. Grey względem udzielenia powyższych papierow przyięty został.

Dnia 22. Lutego.

Pisma nasze donoszą w treści o zawartym między Angliią i Szwecyą zaczepnym i odpornym traktacie przymierza, co następuie: Marstrand ma bydź Anglikom oddany, który służyć będzie na stanowisko dla ich morskiey i lądowey siły, którey użyią do działań na Baltyckim morzu. Dla wsparcia Króla Szwedzkiego przeciw potężney koalicyi, która się przeciw niemu formuie, dostarczy mu Angliia 1) 16 liniiowych okrętow; 2) 20,000 lądowego woyska, do którego przyda ieszcze 15,000 naybitnieyszych żołnierzy; 3) płacić mu miesięcznie będzie po 100,000 f. szt. poki tylko trwa woyna.

Stosownie do tego traktatu uzbroiana iest teraz spieszno wielka wyprawa. Jenerał Moore lub Lord Cathcart będzie w tey wyprawie woyskiem dowodził. W Plimut zgromadzono iuż pod Jenerałami Spencer i Paget 9000 woyska. W piątek ieszcze przeznaczone do tey wyprawy przewozowe statki podniosły kotwice; ale dla przeciwnego wiatru nie mogły do mieysca im wskazanego odpłynąć W Portsmucie zgromadzono także około 100 prze-

wozowych ſtatkow, które zabierą woyska i ammunicye. Wszyſtkie przygotowania do wielkiey wyprawy bardzo są przyspieszane.

Od 8 dni wielkie panuie między naszemi woyskami poruszenie, iedne udaią ſię do portow dla wſiadania na okręty; drugie odmieniaią swoie ſtanowiska, i milicye zaſtępuią ich mieysca; inne nakoniec udaią ſię nad brzegi, dla rozłożenia ſię w szałasach.

Okolice Sundu i Baltyckiego morza ſtaną się więc w krótce mieyscem ważnych zdarzeń.

Słychać, iż mundur officerow lądowego naszego woyska będzie odmieniony.

W oſtatnią środę okręt pod banderą pokoiową przewiozł Roſſyyskiego posła, P. Alopeus, z Dowru do Kale. Wyſiadł tam o godzinie 7 w wieczor. Gdy okręt ſtamtąd w piątek powrocił, przywiozł paczkę liſtow, którą P. Alopeus mu oddał. Pomiędzy temi liſtami znaydował ſię ieden do Pruskiego posła, który ściągać się ma do iego z Anglii wyiazdu. Paczka ta liſtow oddana zoſtała do kancelaryi spraw zagranicznych.

Admirał Hood przybył na okręcie Centaurus do Plimutu. Fregata Camus od eskadry Roszefortskiey była przez nasze okręty ścigana. D. 24 Stycznia oddzielił się Hood przy Maderze od Admirała Duckworta. Oſtatni popłynął za eskadrą Francuzką.

Roſſyyski okręt, na którym znaydowały ſię członki bywszego rządu Jońskiey rzpltey, zabrany zoſtał na Adryatyckim morzu przez nasze okręty. Lud i podróżni zaprowadzonemi zoſtali iako ieńcy woienni do Malty.

Podług donieſień z Peterzburga, zdaie się, że Imperator uważa wszyſtkich poddanych Angielskich, którzy się w iego kraiach znaydują, iako zakładnikow za osoby zabrane na powyższym okręcie.

Sławny przez swoie dowodztwo w wschodnich Indyach, a teraz rządca Plimutu, Jenerał Lake, umarł w 60 roku życia.

Kupcy handluiący do St. Domingo, poſtanowili podać prośbę do kanclerza skarbowego, aby kawa przychodząca z St. Domingo uwolniona była od nowey opłaty, ponieważ iey nawet po tey cenie, iak kosztuie sprzedać nie można.

W wyższey izbie zaszły d. 15 ważne spory względem gabinetowego rozkazu tyczącego się żeglugi neutralnych okrętow. "Rozkaz ten (wyraził Lord Auckland) przeciwi się prawu narodow; poſtanowiona pod czas woyny 1756 uſtawa ieſt przeſtąpiona. Rząd Francuzki nie miał zamiaru wykonać ściśle swoiego wyroku pod d. 21 Liſtopada wydanego; sam to nawet oświadczył Jenerałowi Armſtrong, a zatem tak w tym iako i innym względzie syſtema naszych miniſtrow, zabraniaiące wszelkiego handlu neutralnem mocarſtwom, nie może bydź usprawiedliwione.„

Lord Bathurst: Nie wątpię wcale, iż zamiarem wyroku Francuzkiego pod d. 21 Liſtopada było zabronić neutralnem mocarſtwom wszelkiego handlu z Anglią. Francya ogłoſiła wyspy Angielskie w zamknięciu, i rząd Amerykański uznał zasadę tego wyroku; wszelako miniſtrowie nie ſtarali się za to zemścić, owszem złagodzili gabinetowy rozkaz względem Amerykanow i pozwalaią im wolno używać korzyści handlowych.„

Lord Erskine, popieraiąc wniosek Lorda Auckland, twierdził, iż gabinetowy rozkaz przeciwi się zdrowey polityce i wyrok Francuzki wcale go nieusprawiedliwia. "Gdyby Bonaparte (dodał na końcu) Xiężyc ogłoſił w zamknięciu, powinniż miniſtrowie użyć odwetu przeciw słońcu?„

Lord kanclerz i Lord Hawkesbury bronili gabinetowego rozkazu; spory trwały aż do godziny 4 z rana. Gdy iednak przyszło do kreskowania znalazło ſię 48 głosow za wnioskiem Aucklanda, a 106 przeciw niemu. Miniſtrowie przekreskowali więc 58 głosami.

DODATEK

DO № 26.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W e Srodę Dnia 30. Marca 1808.

Z Bajony d. 26. Lutego.

W nocy na 23 t. m. przybył tu Wielki Xżę Jmc Bergski. Nazaiutrz wystrzały z dział ogłosiły iego przybycie. Wczoray odprawił rewiią nad honorową strażą, która na iego przyięcie utworzoną została.

Z Berlina d. 12. Marca.

Gazeta tuteysza zawiera co następuie:

"P. Iffland, dyrektor i P. Jakobi, dozorca tuteyszego narodowego teatru, skazanemi zostali z rozkazu Rządcy, Marszałka Wiktora, na dwudniowy w domu areszt, za to, że obchodzili publicznie urodziny Królowey Jmci Pruskiey bez opowiedzenia się Francuzkim władzom, które z ukontentowaniem dzieliłyby były radość mieszkańców Berlina przy obchodzie urodzin ich Królowey, i że przestąpili prawo obyczayności i zaufania, które winni są Francuzom. W Berlinie d. 11 Marca 1808.

St. Hilaire, Jenerał dywizyi i dowodzca Berlina i Mittelmarku.

D. 10, iako w dzień urodzin Królowey, dyrekcya tuteyszych ubogich ustanowień kazała 2632 tuteyszym ubogim, oprocz zwyczaynych potraw, dodać mięsa i chleba.

Przyiaciele ludzkości, którzy w Szląsku zbieraią składki dla cywilnych i woyskowych urzędników, którzy przez odstąpienie prowincyy Pruskich pozbawionemi zostali chleba, w nędznym znayduią się stanie i rodem są z Szląska, zebrali do końca Lutego 1235 talarow, a urząd pocztowy w Dreznie zbieraiąc podobnież składki, zebrał 530 talarow.

Z Hamburga d. 4. Marca.

Podług wiary godnego racbunku, woysko Szwedzkie składa się teraz z 44,800 ludzi. Z tych zostaie pod dowodztwem Jenerała Klingsporr w Finlandyi 17,000, w Schonen pod Jenerałem Toll 8000, a w prowincyach za Sztokolmem 2700 ludzi. Odwodowe woysko wynosi 8000 ludzi. Xżę Pienne, emigrant Francuzki, utworzył w roku przeszłym regiment, który znayduie się przy korpusie w Schonen, ale nie liczy nad 140 ludzi.

Uważać można (wyraża ieden uczony) że na początku prawie każdego wieku ziawił się w iakim kraiu naszey ziemi wielki mąż, który się nadzwyczaynemi wsławił czynami. I tak na początku 1go wieku żył August, na początku 2go Trajan, na początku 4go Konstantyn Wielki, na początku 6go Klodowich, założyciel Francuzkiey monarchii, na początku 7go Muhamed, na początku 8go Pepin,

oyciec Karola Martel i pradziad Karola Wielkiego, na początku 9go Karol Wielki, na początku 11go Władzimirz Wielki i Kanut Wielki, na początku 15go Timurlen czyli Tamerlan, na początku 16go Iwan Wasielewicz, na początku 17go Henryk czwarty, na początku 18go Piotr Wielki, a na początku 19go wieku iak wielki żyie Mąż, wiadomo całemu światu!

Dnia 15. Marca.

Przez nadzwyczayną okazyą odebraliśmy tu doniesienie z Sztokolmu pod d. 5 t. m. że Rossyyskie woyska wkroczyły d. 22 Lutego do Szwedzkiey Finlandyi, mało znalazły oporu, postępowały szybko naprzod i podług ostatnich doniesień znaydować się iuż miały niedaleko Abo.

Król Szwedzki dowiedziawszy się o rozpoczęciu nieprzyiacielskich krokow z strony Rossyi, kazał Rossyyskiego posła, P. Alopeus młodszego, przez swego adjutanta aresztować i archiwa poselstwa zapieczętować. Poseł ten iest w domu swoim uwięziony i strzeżony; iednemu tylko lekarzowi dozwolony iest do niego przystęp. Wszyscy posłowie, nawet Angielski, mieli się na prożno za uwolnieniem P. Alopeus wstawiać.

Mowią, iż bieżący do tego posła z Peterzburga goniec zatrzymany w Abo i pozbawiony listow został.

Z Neapolu d. 26. Lutego.

D. 16 t. m. odwiedził Król pałac nauk, i obeyrzał będące starożytności składy, po piersia, &c. Stosownie do wyroku wydanego pod d. 16 t. m. każdy właściciel w królestwie Neapolitańskim może na swoim gruncie szukać starożytności zabytkow, powinien tylko posłać miesięcznie opis tego wszystkiego co wykopie akademii tuteyszey.

Z Nancy d. 5. Marca.

Wczoray przeszły tędy Arabskie konie, które Wielki Sułtan Turecki pesełał Cesarzowi Napoleonowi w podarunku. Każdemu Turkowi prowadzącemu te konie dodany został Francuz na przewodnika. (Zmyślone więc było doniesienie, iakoby te konie od Renu nazad zwrocone zostały.)

Z Bruxelli d. 5. Marca.

Sześć nowo zbudowanych w Antwerpii liniiowych okrętow i kilka fregat stoią zupełnie uzbroione w porcie Flesingi. Na wiosnę spuszczonych znowu kilka woiennych okrętow z warsztatu zostaie. W wszystkich portach Belgii i reszty Francyi uzbroiaią korsarskie okręty, poniew ż doświadczenie nauczyło, iż w krótkim czasie zrobić można tym sposobem wielki maiątek. Osobliwszą iest rzeczą, iż Hollendrzy, którzy przed 100 i 200 lat bardzo zbogacili się przez korsarskie okręty, nie okazuią teraz do ich uzbroienia ochoty. — Mowią, iż w Hollandyi zaprowadzone w krótce zostaną papierowe pieniądze, które iednak zaraz po pokoiu powszechnym wykupione zostaną.

Od brzegów niższey Elby d. 5 Marca.

Woyna przeciw Szwecyi iuż iest postanowiona. Wczoray przybiegł do woyska Francuzkiego goniec z Paryża, a dziś całe to woysko iest wporuszeniu. Do niego przyłączą się Hiszpanie i Duńczykowie. Całe połączone woysko wynosic będzie 50,000 ludzi. Królewicz następca tronu Duńskiego nie będzie w nim osobiscie dowodził.

Dla czego także nowe woyska poszły do Pomerani, nikt zgadnąć nie może. Jutro odprawi Xżę Pontecorvo nad 10.000 Francuzow pod Hamburgiem rewiią. W krótce więc oczekiwać należy ważnych doniesień z północy. Osobliwością iest, iż zimna Szwecya obaczy w krótce Hiszpańskie woyska w swoim kraiu.

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 28 i 29 Marca 1808			W Wiedniu d. 14 Marca.		
Korzec Pszenicy - - zł. pol.	54	do 60.	Męca wynosząca pół korca naszego:		
— Zyta - - - - - — —	53	— 56.	— Pszenicy - - - zł. pol.	24	do 30.
— Jęczmienia - - - - — —	40	— 48.	— Zyta - - - - - - — —	16	— 19
— Owsa - - - - - — —	24	— 26	— Jęczmienia - - - - — —	16	— 18
— Grochu - - - - - — —	68	— 76	— Owsa - - - - - - — —	13	— 15.
			— Kaszy jaglaney - - — —	100	— 108.

DONIESIENIA.

Z rozkazu Wysokiego C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego dnia 22 Marca r. b. 1808 pod Nrn. 3757 wypadłego pozostałe różne rzeczy i sprzęty po niegdyś JW W. Jozefie i Felicyannie z Potuchowskich Walewskich przez publiczną licytacyą d. 8 Kwietnia i następnych dni z rana o godzinie 9, po południu od 3ciey do 6tey w kamienicy tychże JW W. Walewskich na ulicy Mikołayskiey pod Nrm 633 będącey, za gotowe pieniądze sprzedane zostaną. — Przy teyże licytacyi wina w butelkach rożne do kego innego nal żące za gotowe pieniądze sprzedane zostaną. Zyczący sobie co nabydź, raczą w zwyż wyrażonym mieyscu znaydować się. *Dominik Raczyński, Komornik Sądowy Krakowski.*

Gdy w królestwie Galicyi starają się p dnieść do tego stopnia chodowanie owiec, do iakiego iuz w reszcie C. K. dziedzicznych kraiach doszło, przeto obowiązkiem iest każdego wskazac Wysokim Gospodarzom, którzy chcą ulepszyć ważną tę część gospodarstwa, sposob, który dopomoc znacznie może ich zamysłowi. — Porownywanie gatunkow owiec i ich wełny może okazać kupuiącemu rożnicę, ale prawdziwe o dobroci wełny zdanie dać tylko moze fabrykant. Konkurencya kupuiących iest właściwie cechą dobrcci owiec i nayłatwieyszym sposobem do dopięcia prędko pożądanego celu. — Państwo Xcia Lichnowskiego Grac (Graz), w Szląsku przy Opawie, posiada od 8 lat zupełnie ulepszone stada owiec, z których do wszystkich części C. K. dziedzicznych kraiow, wyiąwszy Galicye zakupuią barany. Do Galicyow zakupowano zapewne dotąd takowe barany z państwa Cesarskiey Famili H litsch. Donosi się zatem przez gazety wszystkim miłośnikom dobrego gatunku owiec, iż w państwie Grac znayduie się zawsze 300 do 500 baranow od iednego do trzech lat, w cenie 100 do 500 zł. ryń. do sprzedania. Dla tem większego zaś przekonania kupuiących o dobroci takowych owiec, znayduią się probki wełny u Kupca Piotra Steinkellera w Krakowie z każdego gatunku, które każdego czasu widziec można. Jeżeliby sobie kto życzył z takowych baranow co nabydź, niechay się tylko zgłosi do P. Steinkellera, powie mu na iaką chce cenę i pod iakim Nrem, gdyż te są na każdym baranie wypalone, a będzie mógł każdego czasu ich dostać. Na dowod o dobroci tego gatunku owiec, powiemy tylko, iż centnar wełny przedaie się na mieyscu po 400 zł. ryńskich.

Magistrat Miasta C. K. Lublina ninieyszym publicznym Edyktem wszystkim i każdemu w szczególności do wiadomości podaie, iż na żądanie Maryanny Polotynowy małoletnich po ś. p. Walentym Polotynie matki, opiekunki wierzycielki prawem przekonywaiącey, licytacya domu tu w Lublinie pod Nrem. 72 sytuowanego, a prawem przekonanego Dominika Polotyna własnego, podług dzieła detaxacyi przez każdego w szczególności w Registraturze lub w czasie licytacyi przeyrzec się mogącego do zł. ryń. 656 kr. 30 sądownie oszacowanego dnia 5 Kwietnia 1808 i 5 Maia o godzinie 10 z rana w mieyscu magistratu tuteyszego przedsięwzięta będzie, gdzie więcey ofiaruiący stosownie do §. 436 Kod: sąd: długi na tym domu hypotekowane w szacunku ceny ofiarowaney przyiąć na siebie obowiązany będzie, chociażby wierzyciele przed umowionym zrzeczeniem się długu zapłacenia przyiąć wzbraniali się, dla tego wszyscy napomienionym domu hypotekowani wierzyciele na tenże termin, ażeby szczególnego przypozwu nieoczekiwali, podług nadwornego rozporzadzenia pod dniem 22 Sierpnia 1797, niniejszym Edyktem wzywaią się, gdyż przeciwnie którzyby na pomienionym terminie nie staneli, ani przeciwko kupuiącemu albo ten dom przeymuiącemu, ani do tego żadnego prawa miec nie będą, lecz swoiey należytości z przedaży, albo z innego dłużnika maiątku poszukiwac maią. Dan w Lublinie dnia 1 Marca 1808.

F. Poll.

Schweitzer.

F. Krępski. Z Rady Magistratu C. K. Miasta Lublina. Swiderski.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa ninieyszym do wiadomości podaie, iż rzeczy ruchome po nieboszczyku Panu Janie Francisku Sztantzlu kupcu tuteyszym w złocie, srebrze, kleynotach, zegarkach, miedzi, cynie, mosiądzu, porcelanie, zwierciadłach, sukniach, bieliznie, powozach i innych domowych sprzętach pozostałe przez publiczną licytacyą na dniu 11 Kwietnia r. b. od godziny 9 do 12 z rana, a od 3 do 6 do południa zaczynać, i tak następnie kontynuować się maiącą w kamienicy Sztantzlowskiey w ulicy Grodzkiey pod Nrm. 233 stóiącey przedane będą. — Wszyscy zatym chęć nabycia z wyszczególnionych ruchomości maiący na wzwyż wyrażonym terminie i mieyscu znaydować się maią.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Sebast. Kawski.
Z Rady Magistratu C. K. Miasta głównego Krakowa dnia 18 Marca 1808.
Kowalski.

Z strony Senatu Akademickiego C. K. Wszechnicy Krakowskiey ninieyszym podaie się do wiadomości, iż stosownie do zapadłego na dniu 31 Grudnia p. r. naywyższego dekretu kancelaryi nadworney przez Wysokie Gubernium d. 12 Marca r. b. intymowanego dla obsadzenia w Lwowskim Liceum wakuiącey katedry prawa kościelnego, z którą połączona iest roczna pensya 800 ryń. z prerogatywą postępowania w porządku do wyższey pensyi 1000 zł. ryń. i 1200 zł. konkurs w Akademiach Wiedeńskiey i Krakowskiey, tudzież w Liceum Lwowskim d. 7 Kwietnia r. b. odprawiać się będzie. Życzący sobie też katedrę obiąć maią się wwyż wyznaczonym dniu u C. K. Dyrektoryatu wydziału Jurydycznego w Krakowie lub we Lwowie dla złożenia examinu konkursowego przyzwoicie zgłosić.

W niebytności Rektora.
Joan. Morak C. R. Appel. Trib. Con. & Director facul. jurid.
Z Senatu Akademickiego C. K. Wszechnicy Krakowskiey d. 22 Marca 1808.
Joan. Josephus Orsles, J. U. D. Facult.
Jurisdicæ p. t. Decanus.

Magistrat C. K. Stołecznego Krakowa wszystkim komu natym zależy ninieyszym Edyktem do wiadomości podaie, iż

Agneszka Rychleska dnia 31 Stycznia 1802 tu w Krakowie na Kleparzu pod Nr. 236.
Antoni Wielkodworski, tu w Krakowie lecz czasu niewiadomego. . . .
Woyciechowski imienia niewiadomy, tudzież czasu niewiadomego. . . .
Marcin Radoński d. 18 Listopada 1803, tu w Krakowie na Kleparzu w domu pod Nr. 65.
Antoni Klimkowski d. 22 Lutego 1803, tu w Krakowie na ulicy S. Mikołaja w domu pod Nr. 625.
Jan Popiołek d. 9 Czerwca 1803, tu w Krakowie na ulicy S. Jana w domu pod Nr. 469.
Jan Studziński d. 20 Sierpnia 1803, tu w Krakowie na Wesoły w domu pod Nr. 229.
Leopold Taberle d. 22 Listopada 1803, tu w Krakowie na ulicy Brackiey w domu pod Nr. 257.
Małgorzata Kulczycka d. 3 Października 1802, tu w Krakowie na Kleparzu w ulicy długiey w domu pod Nr. 66.
Franciszka Katarzyna Bogucka. tu w Krakowie niewiadomego czasu.
Agneszka Bembemkowa d. 13 Kwietnia 1806, tu w Krakowie na Kazimierzu w domu pod N. 52.
Salomea Iwoska d. 10 Czerwca 1806, tu w Krakowie w rynku w domu pod Nr. 498.
Maciey Raba dnia 21 Września 1785, tu w Krakowie, którego dzieci Stanisław i Wiktory gdzie mieszkaią niewiadomo iest: umarli, którzy przeto do dziedzictwa pozostałego po śmierci ich iakoweś prawo mieć mniemaią, ninieyszemi napominaią się, ażeby oświadczenie swoie, czyli dziedzictwo przerzeczone z dobrodzieystwem, albo bez dobrodzieystwa prawa i inwentarza obiąć, albo całkiem zrzec się chcą, w przeciągu lat trzech tuteyszemu C. K. magistratowi tym pewniey okazali, i w tey mierze dokładnie wywiedli się, gdyż przeciwnie tylko w oznaczonym czasie zgłaszaiącym i prawnie wywodzącym się, dziedzictwo przyznane i wydane będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
de Nikoledon. *Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.*
Dnia 15 Stycznia 1807.
Michiński.